

A collection of celestial bodies including the Sun, planets, and a ringed planet. The Sun is a large yellow sphere at the top center. To its left is a reddish-orange planet. To its right is a blue and white planet. Below the Sun is a brownish planet. To the right of that is a ringed planet. At the bottom are two blue and white planets.

NAŠE OSONČJE

Planeti, Sonce, in druga
nebesna telesa ter
nebesni pojavi

KAZALO:

- **OBONČJE**
- **SOLARNI**
- **SOLARNI MRK**
- **VELEKOPNOST, oddaljenost)**
- **VELEKOPNOST IN METEORIT**
- **KOMETE**
- **PUNKTOID**
- **VIRNI MRK**
- **MARS**
- **JUPITER**
- **SATURN**

OSONČJE

- Naše osončje sestavljajo:
- Sonce
- 9 planetov z lunami
- Planetoidi
- Kometi
- Meteoriti

Sonce

- Je **zvezda** iz žarečega vodika, ki se spreminja v helij
- Okoli njega kroži 9 planetov
- Zaradi energije, ki jo sprošča, je vsako sekundo za **4 000 000 ton lažje**
- Zalog ima, da lahko preživi še 5 milijard let
- V 28 dneh se zavrti okoli sebe, **vrtil** pa **se tudi okoli središča** naše **galaksije**
- Njegov polmer meri 700 000 km

Sončev mrk

- Nastane, ko so Sonce, Luna in Zemlja na isti premici
- Luna je med Zemljo in Soncem, njena senca pade na Zemljo in osenči majhen del le te
- Gledanje v Sončev mrk je nevarno, zato se gleda skozi poseben filter

PLANETI V NAŠEM OSONČJU

- **Notranji planeti:**

- Merkur
- Venera
- Zemlja
- Mars
- Pluton

MERKUR

- Njegov dan traja 176, leto pa 88 Zemljinih dni
- Temperatura je lahko od -170°C pa do $+430^{\circ}\text{C}$
- Atmosfera je redka in nestabilna
- Površje je podobno Luninemu, le brez velikih ravnin

Venera

- Imenuje se tudi Večernica ali Pastirska zvezda, saj je to prvo svetleče telo na jutranjem nebu
- Je najbolj vroč planet, saj njena atmosfera zadrži Sončevo toploto
- Ni možnosti preživetja – visok atmosferski tlak te zdrobi, vročina stali, oblaki kislin razkrojijo
- Njeno površje je iz strjene lave

Zemlja

- Ima eno luno
- Od Sonca je stran 150 milijonov km (1 atomsko enoto)
- Ker ima prave pogoje, se je na njej razvilo življenje
- Njeno obliko imenujemo geoid
- Vrti se pod kotom $23,5^\circ$
- Okoli svoje osi se zavrti v 23h 56min 4s, okoli Sonca pa v 365,3 dneva

LUNA

- Je Zemljin edini naravni satelit
- Od nje je oddaljena cca. 384 000 km
- Obkroži jo v 27 dneh
- Vidimo jo, ker jo osvetljuje Sonce (ščip, zadnji krajec, mlaj, prvi krajec)
- Njene mene se ponavljajo v razmiku 29 dni

Lunin mrk

- Tudi ta nastane, ko so Sonce, Luna in Zemlja na isti premici
- Zemlja je med Soncem in Luno in osenči celotno Luno

Mars

- Imenuje se tudi Rdeči planet – njegovo kamnito površje vsebuje zarjavelo železo
- Poimenovan je po bogu vojne
- Nanj je odšla vesoljska odprava Viking
- Na severni polobli je strjena lava, na južni pa kanjoni, kraterji, ognjeniki
- Temperatura je okoli -40°C
- Ima dve luni – Fobosa in Demosa

JUPITER

- JE SKORAJ TEKOČ
- SESTAVLJEN JE IZ PLINOV
- IMA ZNAMENITO RDEČO PEGO
- ZELO SVETEL PLANE
- SKUPAJ IMA NAJMANJ
ODKRITIH LUN (npr.
Ganimed, Kalisto)
- NJEGOV DAN TRAJA

SATURN

- **SESTAVLJEN IZ PLINOV**
- **IMA 21 ODKRITIH LUN**
(npr. Titan)
- **IMA 3 VIDNE PRSTANE**
- **NJEGOVA GOSTOTA JE MANJŠA**
OD VODE (v vodi plava)
- **JE ZELO VETROVEN PLANET**
(piha s hitrostjo 1800 km/h)

URAN

A photograph of the planet Uranus, showing its characteristic light blue color and a system of dark rings. The planet is centered in the frame, with the rings extending horizontally across it. The background is a dark space filled with numerous small, distant stars.

- **SESTAVLJEN JE IZ ZMRZNJENIH PLINOV**
- **IMA 21 ODKRITIH LUN (npr. Ariel, Umbriel, Titanija, Oberon, Miranda ...)**
- **OBKROŽA GA 11 ZELO ŠIBKIH PRSTANOV (črnih in nesimetričnih)**
- **VRTI SE BOČNO, KOT BI SE VALIL**
- **NJEGOVA TEMPERATURA JE OKOLI - 216°C**
- **VRTILNI ČAS JE 17h IN 14min**

NEPTUN

- **NJEGOVA ATMOSFERA SE SPREMINJA**
- **NA NJEM SE POJAVLJAJO IN IZGINJAJO PEGE**
- **JE TUDI PLINAST PLANET**
- **IMA ENAJST LUN (npr. Triron, Nereida)**
- **VRTI SE V ENO SMER, NJEGOVA LUNA Triton PA V DRUGO**

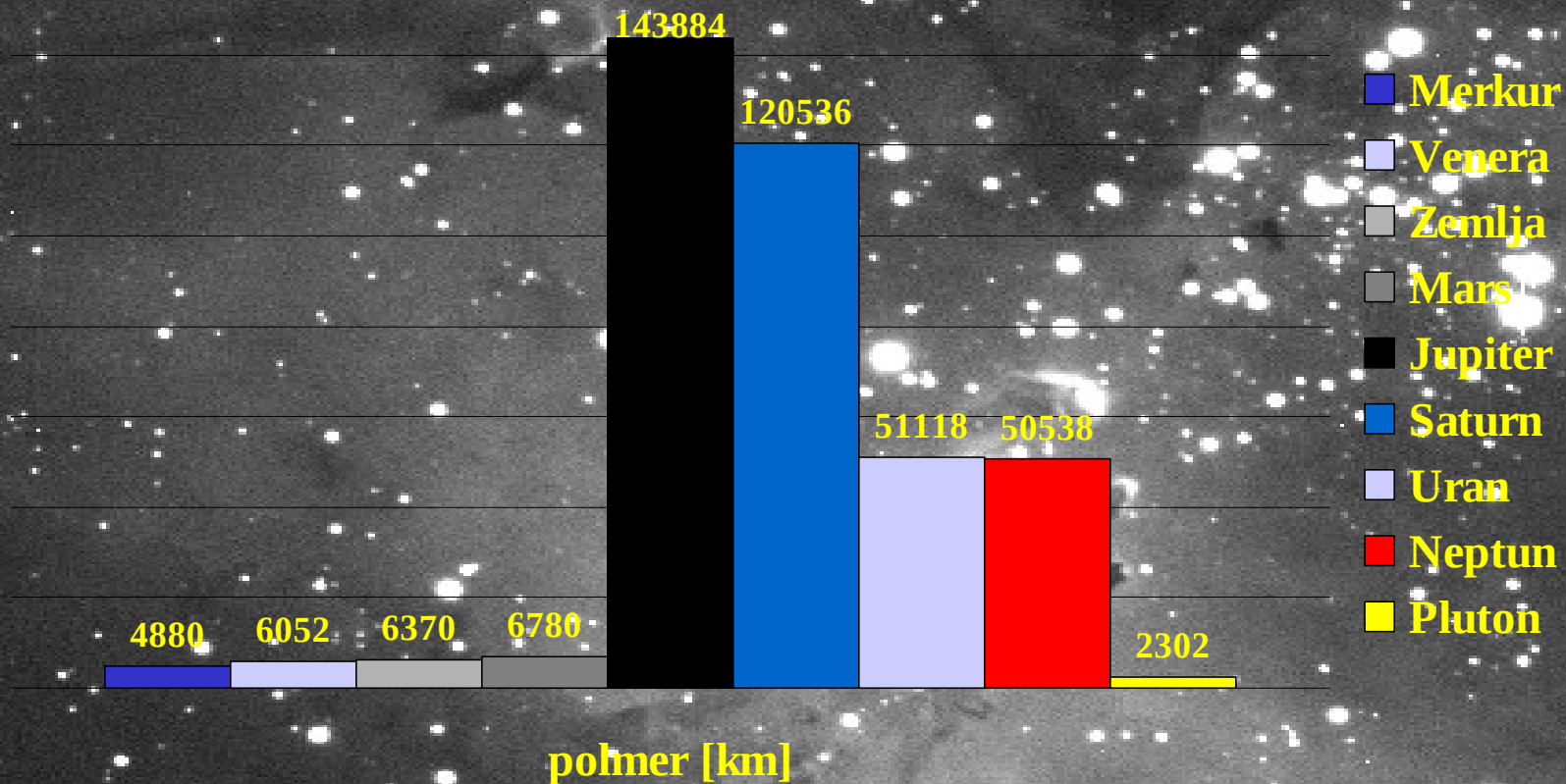

PLUTON

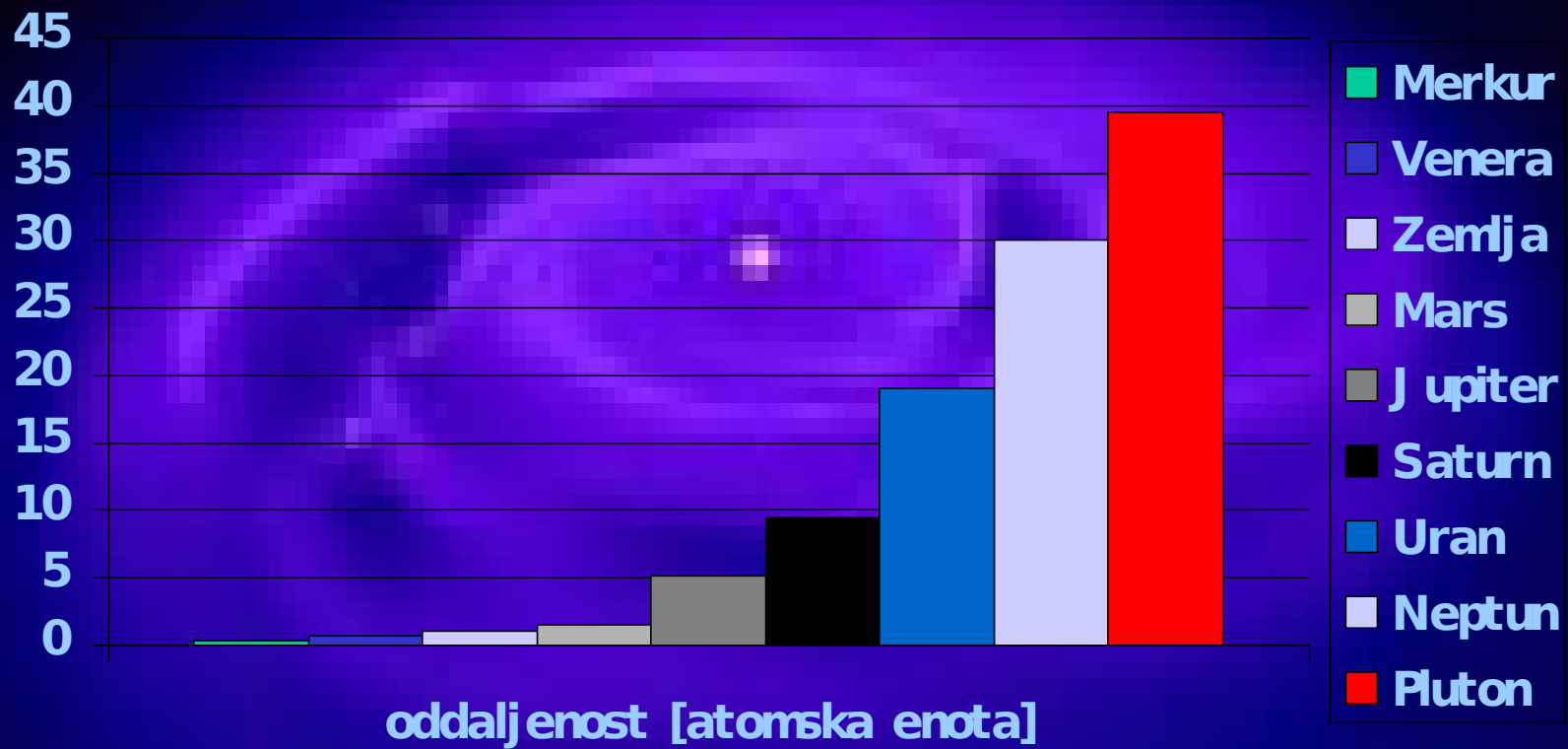
- **VESOLJSKA VOZILA GA ŠE NISO OBISKALA**
- **IMA EN SATELIT (Haron)**
- **NJEGOV SATELIT HARON JE VERJETNO NASTAL ZARADI TRČENJA PLUTONA Z DRUGIM TELESOM**
- **SESTAVA PLANETA JE NEZNANA**
- **POVRŠINSKI PRITISK ZNAŠA LE NEKAJ MIKROBAROV**

PLANETI PO VELIKOSTI

ODDALJENOST PLANETOV OD SONCA

METEOR in METEORIT

- **METEOR: KAMEN IZ VESOLJA, KI Z VELIKO HITROSTJO PRILETI V NAŠO ATMOSFERO**
- **V STIKU Z ZRAKOM ZAGORI IN ZA SEBOJ PUSTI GOREČO SLED**
- **ČE METEOR PRILETI NA ZEMLJO, SE IMENUJE METEORIT**

KOMET

- Je kamnito-ledena krogla, ki se vrti okrog Sonca
- Ko se približuje Soncu se njegov rep iz plina zasveti in se obrne stran od Sonca (zaradi sončevega vetra)
- Z Zemlje lahko vidimo HALLYJEV komet vsakih 76 let

PLANETOID

- Njegovo drugo ime je **asteroid**
- So v pasu med Marsom in Jupitrom
- Njihov premer je manj kot 1000 km
- Nekateri izmed njih: Ceres, Palas, Vesta, Juno

VIRI:

- Učbenik: **MOJA PRVA FIZIKA 2**
- Kvizmojster: **VESOLJE**
- **NEBO NAD NAMI**
- http://projekti.svarog.org/nase_oso ncje/index.html
- **LEKSIKON**
- **MOJA PRVA ENCIKLOPEDIJA**
- **STARI ZVEZKI**

